

Het lootjestrekken.

Noem A_n het aantal elementen van de gebeurtenis: n personen trekken lootjes, en niemand trekt zichzelf. Neem $n \geq 2$.

Als één persoon een lootje getrokken heeft, en niet zichzelf, blijven er $n - 1$ lootjes over, met 1 lootje waarvan de persoon niet meer meedoet (noem dit lootje de dummy) en $n - 1$ personen waarbij van 1 persoon het lootje er niet meer inzit (noem deze persoon de getrokkenene).

Noem B_{n-1} het aantal elementen van de gebeurtenis: uit deze restpot trekt niemand zichzelf.

$$\text{Dan geldt dus: } A_n = (n - 1)B_{n-1} \quad (1)$$

Onderscheid nu twee gevallen:

- a. de getrokkenene trekt de dummy
- b. de getrokkenene trekt niet de dummy

In geval a. blijven er $n - 2$ personen met $n - 2$ lootjes zonder dummy en zonder getrokkenene over, dus het aantal elementen van deze gebeurtenis waarbij niemand zichzelf trekt is gelijk aan A_{n-2} .

In geval b. zijn er voor de getrokkenene $n - 2$ mogelijkheden (hij mag niet de dummy trekken, en niet zichzelf). Er blijven $n - 2$ lootjes over met dummy en $n - 2$ personen waarvan een nieuwe getrokkenene, dus het aantal elementen van deze gebeurtenis waarbij niemand zichzelf trekt is gelijk aan $(n - 2)B_{n-2}$.

$$\text{Er geldt dus: } B_{n-1} = A_{n-2} + (n - 2)B_{n-2}$$

$$\text{ofwel: } B_n = A_{n-1} + (n - 1)B_{n-1}$$

Combinatie van deze formule met de formule (1) levert: $B_n = A_{n-1} + A_n$, en tenslotte:

$$A_n = (n - 1)(A_{n-2} + A_{n-1})$$

Hiermee hebben we een recursieve betrekking voor A_n .

Hiervan gaan we met volledige inductie bewijzen dat dit leidt tot de formule $A_n = n! \sum_{i=2}^n \frac{(-1)^i}{i!}$.

Voor $n = 2$ en $n = 3$ is de formule juist.

Stel de juistheid voor alle waarden $\leq n$.

$$\begin{aligned} A_{n+1} &= n(A_{n-1} + A_n) = n \left((n-1)! \sum_{i=2}^{n-1} \frac{(-1)^i}{i!} + n! \sum_{i=2}^n \frac{(-1)^i}{i!} \right) = n(n-1)! \left(\sum_{i=2}^{n-1} \frac{(-1)^i}{i!} + n \sum_{i=2}^n \frac{(-1)^i}{i!} \right) \\ &= n! \left(\sum_{i=2}^{n+1} \frac{(-1)^i}{i!} - \frac{(-1)^n}{n!} - \frac{(-1)^{n+1}}{(n+1)!} + n \sum_{i=2}^{n+1} \frac{(-1)^i}{i!} - n \frac{(-1)^{n+1}}{(n+1)!} \right) \\ &= n! \left((n+1) \sum_{i=2}^{n+1} \frac{(-1)^i}{i!} - \frac{(-1)^n}{n!} - (n+1) \frac{(-1)^{n+1}}{(n+1)!} \right) \\ &= n! \left((n+1) \sum_{i=2}^{n+1} \frac{(-1)^i}{i!} - \frac{(-1)^n}{n!} - \frac{(-1)^{n+1}}{n!} \right) = (n+1)! \left(\sum_{i=2}^{n+1} \frac{(-1)^i}{i!} \right) \end{aligned}$$

waarmee de inductiestap bewezen is.

Hieruit volgt dat de kans dat het lootjestrekken in één keer goed gaat gelijk is aan $\sum_{i=2}^n \frac{(-1)^i}{i!}$.

Dit getal nadert al heel snel naar $\frac{1}{e}$